

Отримано: 25 серпня 2026 р.

Прорецензовано: 28 серпня 2026 р.

Прийнято до друку: 01 вересня 2026 р.

Email: Ivan.Shulskyi@kname.edu.ua

ORCID-ідентифікатор: <https://orcid.org/0009-0005-3324-7709>

DOI: [http://doi.org/10.25264/2311-5149-2026-42\(70\)-178-185](http://doi.org/10.25264/2311-5149-2026-42(70)-178-185)

Шульський І. В. Методологічні підходи та принципи стратегічного управління підприємствами будівельного сектору. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»* : серія «Економіка». Острог : Вид-во НаУОА, вересень 2026. № 42(70). С. 178–185.

УДК: 005.21:69.003

JEL-класифікація: L74, M10, M19

Шульський Іван Валерійович,

доктор філософії з публічного управління та адміністрування

Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ТА ПРИНЦИПИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ БУДІВЕЛЬНОГО СЕКТОРУ

У статті досліджено теоретико-методологічні засади стратегічного управління підприємствами будівельного сектору в умовах динамічних трансформацій зовнішнього середовища, посилення невизначеності, структурних змін у національній економіці та зростання вимог до адаптивності й стійкості суб'єктів господарювання. Обґрунтовано необхідність удосконалення методологічного базису стратегічного управління будівельними підприємствами з урахуванням галузевої специфіки їх функціонування, тривалості виробничо-інвестиційного циклу, значної капіталоємності будівельної діяльності, залежності від кон'юнктури інвестиційного ринку, територіальної прив'язаності об'єктів будівництва, складності системи довірних взаємовідносин, багатосуб'єктності реалізації будівельних проєктів та підвищеного рівня ризиків. Систематизовано основні методологічні підходи до стратегічного управління підприємствами будівельного сектору, серед яких виокремлено системний, процесний, ситуаційний, ресурсний, компетентнісний, проєктний, ризик-орієнтований, адаптивний, інноваційний та стейкхолдерський підходи. Визначено, що їх застосування не повинно мати відокремленого характеру, оскільки складність сучасного середовища функціонування будівельних підприємств зумовлює необхідність формування інтегрованої методологічної основи стратегічного управління.

Ключові слова: стратегічне управління, будівельний сектор, будівельне підприємство, стратегія розвитку, адаптивність, стратегічна стійкість, конкурентоспроможність.

Ivan Shulskyi,

PhD in Public Management and Administration,

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

METHODOLOGICAL APPROACHES AND PRINCIPLES OF STRATEGIC MANAGEMENT OF CONSTRUCTION SECTOR ENTERPRISES

This study examines the theoretical foundations and systematizes the methodological approaches and guiding principles of strategic management for construction enterprises operating amid dynamic environmental turbulence, macroeconomic uncertainty, and escalating demands for organizational resilience. The research substantiates the critical necessity of modernizing existing strategic frameworks to address industry-specific characteristics, including prolonged investment cycles, intensive capital expenditure, heightened sensitivity to market conditions, territorial project localization, complex contractual networks, and multi-stakeholder ecosystems characterized by elevated operational and financial risks. To navigate these constraints, the study analyzes prevailing management approaches – specifically systems, process, situational, resource-based, competency-based, project-oriented, risk-oriented, adaptive, innovation-driven, and stakeholder-centric methodologies. The author establishes that these approaches should not function in isolation; rather, contemporary operational complexity requires their synthesis into a cohesive methodological architecture. This integrated framework is grounded in core strategic principles: systemic integrity, situational flexibility, cross-functional synergy, and continuous adaptability. Harmonizing these principles allows enterprise leadership to align overarching corporate goals with project-level execution, systematically identify structural vulnerabilities, mitigate contractual risks, and optimize resource deployment. Furthermore, the findings emphasize that strategic resilience within the construction sector depends on an organization's dynamic capability to absorb macro-environmental shocks and calibrate operational workflows in real time. Ultimately, the proposed framework provides construction managers with an evidence-based diagnostic instrument that enhances operational adaptability, fosters collaborative stakeholder governance, and sustains long-term competitiveness within volatile economic environments.

Keywords: strategic management, construction sector, construction enterprise, development strategy, adaptability, strategic resilience, competitiveness.

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування підприємств будівельного сектору характеризуються високим рівнем динамічності, невизначеності та складності зовнішнього середовища, що істотно трансформує вимоги до системи стратегічного управління. Будівельна галузь є одним із важливих

складників національної економіки, оскільки забезпечує створення та відновлення основних фондів, розвиток житлової, виробничої, транспортної та соціальної інфраструктури, формує значний попит на продукцію суміжних видів економічної діяльності та безпосередньо впливає на інвестиційну активність і соціально-економічний розвиток територій. Водночас специфічні характеристики будівельної діяльності зумовлюють підвищену чутливість підприємств сектору до економічних коливань, змін інвестиційного середовища, вартості ресурсів, технологічних трансформацій, інституційних обмежень та інших факторів зовнішнього впливу.

Особливого значення проблема ефективного стратегічного управління набуває в умовах посилення нестабільності економічного середовища та необхідності забезпечення здатності будівельних підприємств не лише реагувати на поточні зміни, а й формувати довгострокові орієнтири розвитку. Тривалі виробничі та інвестиційні цикли, висока капіталомісткість будівельних проєктів, значна ресурсозалежність, територіальна прив'язаність об'єктів, складна система взаємодії між замовниками, підрядниками, субпідрядниками, інвесторами, постачальниками та органами публічного управління створюють специфічне середовище прийняття стратегічних рішень. За таких умов помилки у визначенні стратегічних пріоритетів або недостатня адаптивність системи управління можуть спричинити значні фінансові втрати, порушення строків реалізації проєктів, зниження конкурентоспроможності та погіршення ринкових позицій підприємства.

У цьому контексті окремою науковою проблемою є формування та впорядкування принципів стратегічного управління підприємствами будівельного сектору. Такі принципи мають визначати базові правила формування і реалізації стратегічних рішень та забезпечувати системність, цілеспрямованість, комплексність, безперервність, гнучкість, адаптивність, альтернативність, інноваційність, економічну обґрунтованість і ризик-орієнтованість стратегічного управління. Важливим є не лише визначення сукупності відповідних принципів, а й установлення їх взаємозв'язку з методологічними підходами та специфічними характеристиками діяльності підприємств будівельного сектору.

Таким чином, наукова проблема полягає в необхідності розвитку теоретико-методологічних засад стратегічного управління підприємствами будівельного сектору шляхом систематизації та інтеграції методологічних підходів і формування взаємоузгодженої системи принципів, яка враховуватиме галузеву специфіку, високий рівень невизначеності та ризиків, ресурсні й проєктні особливості будівельної діяльності, а також необхідність забезпечення адаптивності, стратегічної стійкості та довгострокової конкурентоспроможності підприємств. Вирішення зазначеної проблеми створює методологічне підґрунтя для вдосконалення процесів формування, реалізації та коригування стратегій розвитку будівельних підприємств відповідно до сучасних економічних викликів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню проблем розвитку будівельного сектору, стратегічного управління підприємствами та формування методичних підходів до забезпечення їх ефективного функціонування присвячені праці багатьох вітчизняних науковців. Серед них І. Адамська [1], О. Паламарчук та С. Петришина [2], Н. Андрушкевич, М. Іськів та Т. Городецький [3], Г. Тарасюк та Л. Горшкова [4], В. Дмитренко [5], І. Ярошенко та І. Семигуліна [6] та ін.

Однак, незважаючи на значний науковий доробок зазначених авторів, потребують подальшого дослідження питання систематизації та комплексного застосування методологічних підходів і принципів стратегічного управління підприємствами будівельного сектору з урахуванням галузевої специфіки, динамічності зовнішнього середовища, підвищеного рівня ризиків та необхідності забезпечення адаптивності, стратегічної стійкості й конкурентоспроможності підприємств.

Мета і завдання дослідження. Метою статті є обґрунтування та систематизація методологічних підходів і принципів стратегічного управління підприємствами будівельного сектору з урахуванням галузевої специфіки, сучасних викликів, ризиків і необхідності забезпечення їх адаптивності, стратегічної стійкості та конкурентоспроможності.

Виклад основного матеріалу. Стратегічне управління підприємствами будівельного сектору в сучасних умовах набуває особливого значення, оскільки забезпечення їх стабільного функціонування та довгострокового розвитку відбувається під впливом значної кількості взаємопов'язаних чинників зовнішнього і внутрішнього середовища. На відміну від поточного управління, орієнтованого переважно на вирішення оперативних завдань, стратегічне управління передбачає визначення перспективних напрямів розвитку підприємства, формування довгострокових цілей, вибір способів їх досягнення, розподіл ресурсів, оцінювання стратегічних ризиків та забезпечення своєчасного реагування на зміни середовища.

Специфіка стратегічного управління підприємствами будівельного сектору визначається особливостями самої будівельної діяльності. До найбільш вагомих із них належать тривалість виробничого та інвестиційного циклів, висока капіталомісткість проєктів, значна потреба у матеріальних, трудових і

фінансових ресурсах, територіальна закріпленість об'єктів, залежність від інвестиційного попиту, складність договірних відносин, залучення значної кількості учасників до реалізації одного проєкту, а також підвищена чутливість до економічних, технологічних, інституційних та ринкових змін.

Відповідно, стратегічне управління будівельним підприємством доцільно розглядати як безперервний комплексний процес формування та реалізації довгострокових цілей розвитку на основі узгодження потенціалу підприємства з можливостями й обмеженнями зовнішнього середовища, що забезпечує його адаптивність, стратегічну стійкість та конкурентоспроможність.

Методологічний базис такого управління не може формуватися в межах одного підходу. Багатокомпонентність будівельної діяльності обумовлює необхідність одночасного врахування підприємства як цілісної економічної системи, сукупності управлінських процесів, власника певного ресурсного потенціалу, учасника системи взаємодії із зацікавленими сторонами та суб'єкта реалізації окремих будівельних проєктів.

Узагальнення теоретичних положень стратегічного менеджменту дозволяє систематизувати основні методологічні підходи, застосування яких є доцільним у стратегічному управлінні підприємствами будівельного сектору (табл. 1).

Таблиця 1

Методологічні підходи до стратегічного управління підприємствами будівельного сектору

Методологічний підхід	Зміст підходу	Особливості застосування в будівельному секторі	Стратегічний результат
Системний	Розгляд підприємства як цілісної відкритої системи, елементи якої перебувають у взаємозв'язку	Узгодження виробничої, фінансової, інвестиційної, кадрової та проєктної діяльності	Збалансованість стратегічного розвитку
Процесний	Представлення управління як сукупності взаємопов'язаних процесів	Поєднання стратегічного аналізу, планування, реалізації та контролю	Безперервність стратегічного управління
Ситуаційний	Вибір управлінських рішень залежно від конкретної ситуації	Реагування на зміни попиту, вартості ресурсів, умов фінансування та ринкової кон'юнктури	Гнучкість управлінських рішень
Ресурсний	Формування стратегії на основі ресурсів і можливостей підприємства	Оцінювання фінансового, матеріально-технічного, кадрового та технологічного потенціалу	Рациональне використання ресурсів
Компетентнісний	Орієнтація на формування унікальних компетенцій підприємства	Розвиток професійних, управлінських, технологічних та організаційних компетенцій	Формування конкурентних переваг
Проєктний	Побудова управління з урахуванням проєктного характеру діяльності	Координація портфеля будівельних проєктів за строками, ресурсами, витратами та результатами	Підвищення результативності реалізації проєктів
Ризик-орієнтований	Включення ідентифікації, оцінювання та управління ризиками у стратегічний процес	Урахування фінансових, інвестиційних, ринкових, проєктних, ресурсних та операційних ризиків	Зниження стратегічної вразливості
Адаптивний	Забезпечення здатності системи управління змінювати параметри відповідно до середовища	Коригування стратегій і проєктного портфеля відповідно до нових умов	Підвищення стратегічної стійкості
Інноваційний	Орієнтація на використання технологічних та управлінських інновацій	Цифровізація, BIM-технології, автоматизація, нові будівельні технології та матеріали	Технологічний розвиток і підвищення ефективності

Джерело: сформовано автором за [11; 12].

Як свідчать дані табл. 1, стратегічне управління підприємствами будівельного сектору ґрунтується на комплексному поєднанні методологічних підходів, кожен із яких виконує окрему функцію у процесі формування та реалізації стратегії. Їх інтегроване застосування дає змогу враховувати галузеву специфіку будівництва, ресурсні можливості підприємства, ризики та динаміку зовнішнього середовища, забезпечуючи гнучкість, стратегічну стійкість і конкурентоспроможність підприємства.

Наведені підходи є взаємодоповнювальними. Так, системний підхід формує загальне бачення підприємства та його взаємозв'язків із середовищем, тоді як процесний забезпечує логічну послідовність реалізації управлінських функцій. Ситуаційний та адаптивний підходи підвищують здатність підприємства реагувати на нестабільність, а ресурсний і компетентнісний визначають внутрішню основу формування конкурентних переваг. Проєктний підхід має особливе значення саме для будівельного сектору, оскільки кінцеві результати діяльності підприємства значною мірою формуються через реалізацію сукупності окремих будівельних проєктів.

При цьому стратегічні рішення щодо окремого проєкту не повинні прийматися ізольовано від загальної стратегії підприємства. Наприклад, рішення про участь у масштабному будівельному проєкті має оцінюватися не лише з позиції його прогнозованої прибутковості, а й з огляду на потребу у фінансуванні, доступність кадрових і матеріально-технічних ресурсів, рівень ризику, відповідність ключовим компетенціям підприємства та вплив на весь портфель проєктів.

Важливою складовою запропонованої методологічної системи є ризик-орієнтований підхід. Тривалі строки реалізації будівельних проєктів створюють часовий розрив між прийняттям інвестиційного рішення та отриманням кінцевого результату. Протягом цього періоду можуть змінюватися ціни на матеріали, умови фінансування, попит, технологічні параметри, строки постачання та інші характеристики середовища. Отже, оцінювання ризику має здійснюватися не лише на етапі вибору стратегії, а супроводжувати весь цикл її реалізації.

Значення адаптивного підходу полягає у формуванні здатності підприємства коригувати стратегічні рішення без втрати загальної довгострокової орієнтації. Стратегія в такому разі не розглядається як незмінний план на визначений період. Вона виступає системою стратегічних орієнтирів і механізмів досягнення цілей, параметри якої можуть уточнюватися залежно від характеру змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

На основі узагальнення зазначених положень пропонується представити методологічний базис стратегічного управління підприємствами будівельного сектору як інтегровану систему «середовище – методологічні підходи – принципи – стратегічний процес – результат» (рис. 1).

Представлена на рис. 1 інтегрована модель методологічного базису стратегічного управління підприємствами будівельного сектору відображає послідовний взаємозв'язок між умовами функціонування підприємства, методологічними підходами, принципами стратегічного управління, етапами стратегічного процесу та очікуваними результатами. Особливістю запропонованої моделі є поєднання зазначених складових у єдину систему із забезпеченням зворотного зв'язку, що дозволяє своєчасно коригувати стратегічні рішення відповідно до змін зовнішнього та внутрішнього середовища.

Вихідним блоком моделі є зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства, оскільки саме його стан визначає умови формування та реалізації стратегії. До факторів зовнішнього середовища віднесено економічні умови, інвестиційну активність, рівень конкуренції та технологічні зміни. Їх вплив має особливе значення для підприємств будівельного сектору через значну залежність результатів діяльності від загальної економічної кон'юнктури, доступності інвестиційних ресурсів, попиту на будівельну продукцію та темпів технологічного оновлення галузі. Внутрішнє середовище характеризується наявними ресурсами, кадровим потенціалом, організаційними можливостями підприємства, особливостями його діяльності та рівнем ризиків. Сукупне оцінювання зазначених факторів створює інформаційну основу для подальшого стратегічного аналізу.

Наступним блоком моделі є методологічні підходи до стратегічного управління. Їх поєднання зумовлено тим, що використання лише одного підходу не дає можливості повною мірою врахувати складність функціонування сучасного будівельного підприємства. Системний підхід забезпечує цілісне бачення підприємства та взаємозалежності його складових; процесний – формує послідовність управлінських дій; ситуаційний – дозволяє обирати рішення відповідно до конкретних умов; ресурсний – орієнтує стратегічне управління на ефективне використання наявного потенціалу; компетентнісний – передбачає формування та розвиток ключових компетенцій підприємства.

Водночас проєктний підхід враховує специфічний характер будівельної діяльності, де значна частина стратегічних цілей реалізується через окремі проєкти та їх портфелі. Ризик-орієнтований підхід забезпечує врахування невизначеності та можливих загроз під час прийняття стратегічних рішень. Адаптивний підхід спрямований на забезпечення здатності підприємства реагувати на зміни середовища та своєчасно трансформувати параметри обраної стратегії. Інноваційний підхід передбачає використання сучасних технологій, цифрових рішень, нових матеріалів та організаційних інновацій. Стейкхолдерський підхід забезпечує врахування інтересів власників, інвесторів, замовників, працівників, підрядників, постачальників, органів влади та інших зацікавлених сторін.

Важливим положенням запропонованої моделі є взаємодоповнюваність методологічних підходів. Вони не повинні використовуватися ізольовано, оскільки стратегічне рішення, ефективне з позиції одного підходу, може виявитися недостатньо обґрунтованим з позиції інших. Наприклад, привабливий інвестиційний будівельний проєкт має одночасно оцінюватися з погляду ресурсної забезпеченості, відповідності компетенціям підприємства, рівня ризику, технологічних можливостей та узгодженості з довгостроковими стратегічними цілями.

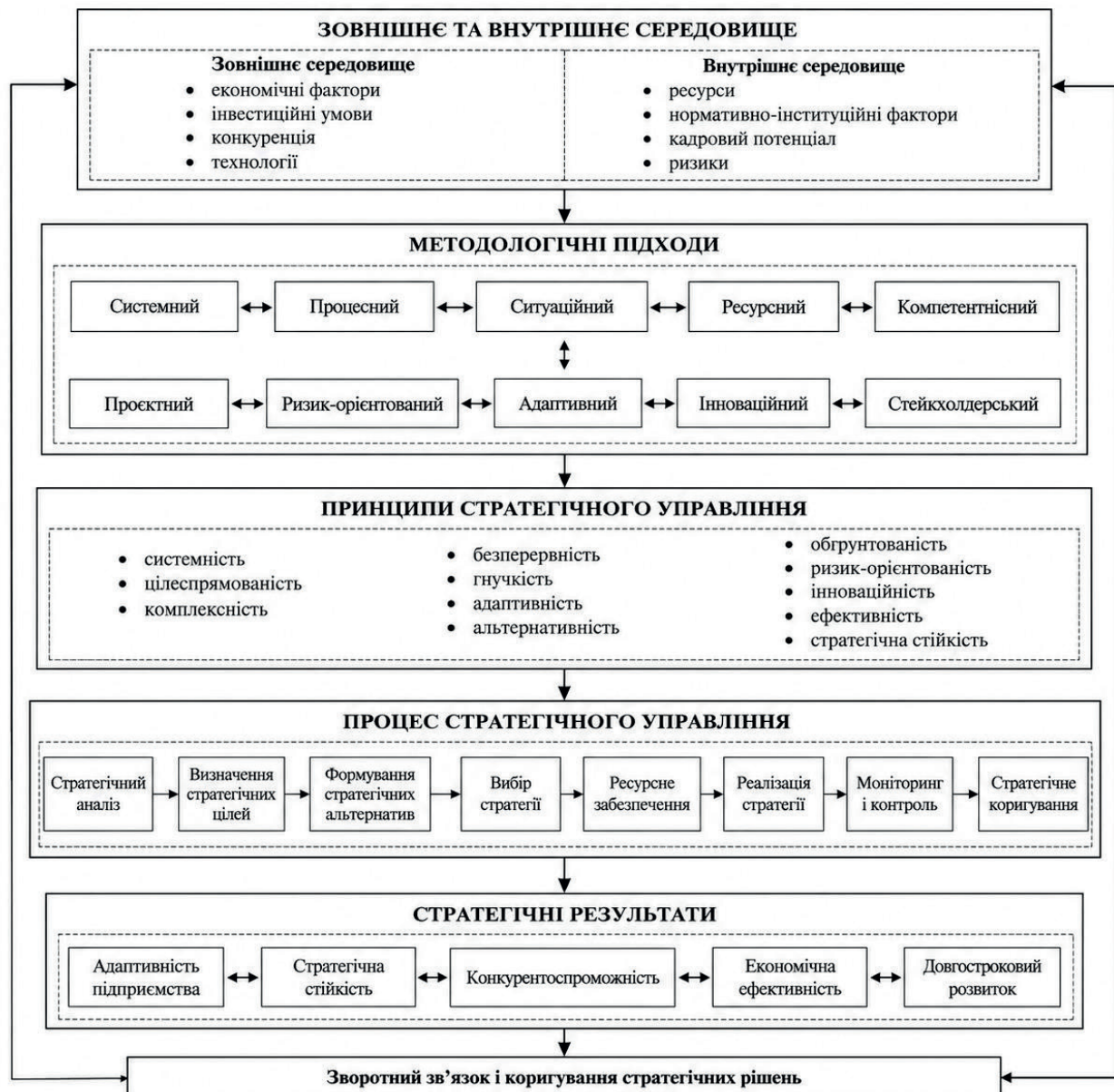

Рис. 1. Інтегрована модель методологічного базису стратегічного управління підприємствами будівельного сектору

Джерело: побудовано автором.

Методологічні підходи виступають основою для формування системи принципів стратегічного управління, до якої віднесено системність, цілеспрямованість, комплексність, безперервність, гнучкість, адаптивність, альтернативність, обґрунтованість, ризик-орієнтованість, інноваційність, ефективність та стратегічну стійкість. Зазначені принципи визначають базові вимоги до розроблення та реалізації стратегічних рішень. При цьому вони є взаємопов'язаними: забезпечення адаптивності потребує гнучкості стратегічних рішень, альтернативність створює можливості для вибору найбільш прийнятної сценарію розвитку, а ризик-орієнтованість сприяє підвищенню обґрунтованості та стійкості обраної стратегії.

Центральним елементом моделі є процес стратегічного управління, який представлено як послідовність взаємопов'язаних етапів: стратегічний аналіз → визначення стратегічних цілей → формування стратегічних альтернатив → вибір стратегії → ресурсне забезпечення → реалізація стратегії → моніторинг і контроль → стратегічне коригування.

На етапі стратегічного аналізу здійснюється комплексна оцінка стану підприємства, його ресурсного потенціалу, конкурентних позицій, наявних компетенцій, можливостей і загроз зовнішнього середовища. Отримані результати використовуються для визначення стратегічних цілей, які мають відповідати перспективним напрямкам розвитку підприємства та враховувати його реальні можливості.

Подальше формування стратегічних альтернатив передбачає розроблення можливих сценаріїв розвитку підприємства. Для будівельного сектору такими альтернативами можуть бути розширення масштабів діяльності, освоєння нових сегментів ринку, диверсифікація портфеля будівельних проєктів, технологічна модернізація, цифровізація управлінських і виробничих процесів, розвиток партнерських відносин або підвищення ефективності використання ресурсів. Порівняння сформованих альтернатив за економічними, ресурсними, ризиковими та іншими критеріями дозволяє здійснити обґрунтований вибір стратегії.

Окреме значення має ресурсне забезпечення стратегії, оскільки реалізація стратегічних цілей будівельного підприємства потребує відповідного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, технологічного та інформаційного потенціалу. На цьому етапі необхідно забезпечити відповідність між масштабом стратегічних завдань і фактичними можливостями підприємства, а також визначити потребу в залученні додаткових ресурсів.

Реалізація стратегії передбачає трансформацію стратегічних цілей у конкретні програми, проєкти та управлінські заходи. З огляду на проєктний характер будівельної діяльності важливим є забезпечення взаємозв'язку між загальною стратегією підприємства та портфелем реалізованих будівельних проєктів. Кожний проєкт повинен розглядатися не лише як самостійний об'єкт управління, а й як інструмент досягнення визначених стратегічних цілей.

Завершальними етапами стратегічного процесу є моніторинг, контроль та стратегічне коригування. Їх призначення полягає у порівнянні фактичних результатів із запланованими показниками, виявленні відхилень, оцінюванні змін зовнішнього середовища та визначенні необхідності перегляду окремих стратегічних рішень. За умов високої невизначеності саме можливість коригування забезпечує адаптивний характер стратегічного управління.

Результуючий блок моделі представлений такими характеристиками, як адаптивність підприємства, стратегічна стійкість, конкурентоспроможність, економічна ефективність та довгостроковий розвиток. Адаптивність характеризує здатність підприємства своєчасно реагувати на зміни; стратегічна стійкість – зберігати ключові параметри діяльності та можливість реалізації довгострокових цілей за несприятливих умов; конкурентоспроможність відображає спроможність формувати й утримувати конкурентні переваги; економічна ефективність характеризує результативність використання ресурсів. Сукупність зазначених характеристик створює передумови для забезпечення довгострокового розвитку підприємства.

Принципове значення у запропонованій моделі має зворотний зв'язок і коригування стратегічних рішень. Його наявність означає, що стратегічне управління не завершується отриманням певного результату, а має циклічний характер. Інформація про фактичні результати діяльності, нові ризики, зміни ресурсних можливостей, конкурентного та інвестиційного середовища повертається до системи стратегічного управління та використовується для повторного аналізу й уточнення управлінських рішень.

Таким чином, запропонована інтегрована модель формує логічний ланцюг «середовище → методологічні підходи → принципи → стратегічний процес → стратегічні результати → зворотний зв'язок». На відміну від лінійного трактування стратегічного планування, така побудова акцентує увагу на безперервності та адаптивності стратегічного управління. Інтеграція методологічних підходів і принципів із механізмом зворотного зв'язку дозволяє враховувати галузеві особливості будівельних підприємств та створює методологічне підґрунтя для підвищення обґрунтованості стратегічних рішень, стратегічної стійкості, конкурентоспроможності й забезпечення довгострокового розвитку підприємств будівельного сектору.

Висновки. Узагальнюючи результати проведеного дослідження, встановлено, що стратегічне управління підприємствами будівельного сектору потребує комплексного поєднання системного, процесного, ситуаційного, ресурсного, компетентнісного, проєктного, ризик-орієнтованого, адаптивного, інноваційного та стейкхолдерського підходів. Визначено, що результативність стратегічного управління забезпечується дотриманням принципів системності, цілеспрямованості, комплексності, безперервності, гнучкості, адаптивності, альтернативності, обґрунтованості, ризик-орієнтованості, інноваційності, ефективності та стратегічної стійкості. Обґрунтовано необхідність інтеграції зазначених підходів і принципів у єдину систему стратегічного управління, що враховує галузеву специфіку, ресурсні можливості, проєктний характер діяльності та динамічність зовнішнього середовища. Застосування запропонованого методологічного базису створює передумови для підвищення адаптивності, стратегічної стійкості, конкурентоспроможності та економічної ефективності підприємств будівельного сектору, забезпечуючи їх довгостроковий розвиток в умовах невизначеності та трансформаційних змін.

Перспективою подальших досліджень має стати розроблення методичного підходу до оцінювання ефективності стратегічного управління підприємствами будівельного сектору та визначення системи

критеріїв і показників результативності застосування методологічних підходів і принципів з урахуванням галузевої специфіки, рівня ризиків, адаптивності та стратегічної стійкості підприємств.

Література:

1. Адамська, І. (2019). Сучасний стан й тенденції розвитку будівельної галузі України. *Галицький економічний вісник*, (5), 7–15. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.05.007
- Adamska, I. (2019). Suchasnyi stan y tendentsii rozvytku budivelnoi haluzi Ukrainy [Current state and development trends of the construction industry of Ukraine]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk* [Galician Economic Bulletin], 5, 7–15. [in Ukrainian].
2. Паламарчук, О., Петришина, С. (2023). Будівельна галузь України: стан та прогнози. *Економіка та суспільство*, (51). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45>
- Palamarchuk, O., & Petryshyna, S. (2023). Budivelna haluz Ukrainy: stan ta prohnozy [Construction industry of Ukraine: Current state and forecasts]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45> [in Ukrainian].
3. Андрушкевич, Н. В., Іськів, М. З., Городецький, Т. І. (2024). Формування та оптимізація програм стратегічного розвитку підприємства. *Бізнес-навігатор*, 3(76), 311–315. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-52>
- Andrushkevych, N. V., Iskiv, M. Z., & Horodetskyi, T. I. (2024). Formuvannia ta optymizatsiia proham stratehichnoho rozvytku pidpriemstva [Formation and optimization of enterprise strategic development programs]. *Biznes-navihator* [Business Navigator], 3(76), 311–315. <https://doi.org/10.32782/business-navigator.76-52> [in Ukrainian].
4. Тарасюк, Г. М., Горшкова, Л. О. (2018). Підходи до вирішення проблем зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (21), 412–415.
- Tarasiuk, H. M., & Horshkova, L. O. (2018). Pidkhody do vyryshennia problem zovnishnoekonomichnoi diialnosti pidpriemstv Ukrainy [Approaches to solving the problems of foreign economic activity of Ukrainian enterprises]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky* [Global and national economic problems], 21, 412–415. [in Ukrainian].
5. Дмитренко, В. І. (2017). Сучасні умови управління конкурентоспроможністю підприємств будівельної галузі. *Ефективна економіка*, (4). <<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8141>>. (2026, серпень, 21).
- Dmytrenko, V. I. (2017). Suchasni umovy upravlinnia konkurentospromozhnistiu pidpriemstv budivelnoi haluzi [Modern conditions for managing the competitiveness of construction industry enterprises]. *Efektivna ekonomika* [Efficient economy], 4. <<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8141>>. (2026, August 21). [in Ukrainian].
6. Ярошенко, І. В., Семигуліна, І. Б. (2019). Методичні підходи до стратегічного управління розвитком територій в Україні на основі застосування елементів розумності. *Проблеми економіки*, (4), 103–110. <https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-4_0-pages-103_110.pdf>. (2026, серпень, 21).
- Yaroshenko, I. V., & Semyhulina, I. B. (2019). Metodychni pidkhody do stratehichnoho upravlinnia rozvytkom terytorii v Ukraini na osnovi zastosuvannia elementiv rozumnosti [Methodological approaches to strategic management of territorial development in Ukraine based on the application of smart elements]. *Problemy ekonomiky* [Economic Issues], 4(42), 103–110. <https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2019-4_0-pages-103_110.pdf>. (2026, August, 21). [in Ukrainian].
7. Довбня, С., Папуша, І. (2022). Еволюція стратегічного управління та особливості його сучасного етапу. *Економіка та суспільство*, (40). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-54>
- Dovbnia, S., & Papusha, I. (2022). Evoliutsiia stratehichnoho upravlinnia ta osoblyvosti yoho suchasnoho etapu [Evolution of strategic management and features of its current stage]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-54> [in Ukrainian].
8. Біловол, Р. І. (2017). Методологічні підходи до формування і стратегії в управлінні підприємством. *Економіка та суспільство*, (10), 65–68. <https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/13.pdf>. (2026, серпень, 21).
- Bilovol, R. I. (2017). Metodolohichni pidkhody do formuvannia i stratehii v upravlinnia pidpriemstvom [Methodological approaches to strategy formation in enterprise management]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 10, 65–68. <https://economyandsociety.in.ua/journals/10_ukr/13.pdf>. (2026, August, 21). [in Ukrainian].
9. Таран-Лала, О., Сухорук, К. (2021). Особливості стратегічного управління підприємством. *Економіка та суспільство*, (25). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-66>
- Taran-Lala, O., & Sukhoruk, K. (2021). Osoblyvosti stratehichnoho upravlinnia pidpriemstvom [Features of strategic enterprise management]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and Society], 25. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-66> [in Ukrainian].
10. Банар, О. В., Петренко, Н. О. (2021). Концепція стратегування в контексті стратегічного та адміністративного управління соціально-економічним розвитком держави. *Ефективна економіка*, (8). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.8.2>
- Banar, O. V., & Petrenko, N. O. (2021). Kontseptsiiia stratehuvannia v konteksti stratehichnoho ta administratyvnoho upravlinnia sotsialno-ekonomichnym rozvytkom derzhavy [The concept of strategizing in the context of strategic and administrative management of the socio-economic development of the state]. *Efektivna ekonomika* [Efficient economy], 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.8.2> [in Ukrainian].
11. Рачинський, А. П. (2024). Концепції стратегічного менеджменту в публічному управлінні: сутність понять. *Інвестиції: практика та досвід*, (19), 188–193. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.188>

Rachynskyi, A. P. (2024). Kontseptsii stratehichnoho menedzhmentu v publichnomu upravlinni: sutnist poniat [Concepts of strategic management in public administration: The essence of concepts]. *Investytsii: praktyka ta dosvid* [Investments: Practice and Experience], 19, 188–193. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.188> [in Ukrainian].

12. Hitt, M. A., Xu, K., & Carnes, C. M. (2016). Resource based theory in operations management research. *Journal of Operations Management*, 41(1), 77–94.

13. Кононова, О. Є. (2018). Дослідження етапів еволюції та шкіл стратегічного управління. *Технологічний аудит і резерви виробництва*, 5(4), 24–29. <https://www.researchgate.net/publication/309881498_Research_of_evolution_stages_and_schools_of_strategic_management>. (2026, серпень, 21).

Kononova, O. Ye. (2018). Doslidzhennia etapiv evoliutsii ta shkil stratehichnoho upravlinnia [Research of evolution stages and schools of strategic management]. *Tekhnolohichniy audyt i rezervy vyrobnytstva* [Technological audit and production reserves], 5/4(31), 24–29. <https://www.researchgate.net/publication/309881498_Research_of_evolution_stages_and_schools_of_strategic_management>. (2026, August, 21). [in Ukrainian].

14. Porter, M. E. (2008). The five competitive forces that shape strategy. *Harvard Business Review*, 86(1), 78–93.